

Årsrapport 2021

Trafikstyrelsens tilskudspuljer

Maj 2022

Indhold

Forord	2
Pulje til grøn omstilling af færger	4
Havne- og fiskeripuljen	6
Grøn buspulje til regionale busser og øer	8
Pulje til fremme af cykelparkering i forbindelse med kollektiv trafik	10
Afsluttede projekter	10
Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik	11
Afsluttede projekter	11
Pulje til fremme af veteranogskørsel	13
Afsluttede projekter	13
Pulje til busfremkommelighed	14
Afsluttede projekter	14
Pulje til supercykelstier og cykelparkering	15
Afsluttede projekter	15
Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder	17
Afsluttede projekter	17
Evaluering	19
Fremkommeligheds- og Passagerpuljen	20
Afsluttede projekter	20
Evaluering	21
Forsøgspuljen for mere energieffektive transportløsninger	22
Afsluttede projekter	22

Forord

Trafikstyrelsen administrerer 10 tilskudspuljer, hvis formål bl.a. er at forbedre den kollektive trafik og mindske transportsektorens udledning af CO₂. De 10 puljer er:

- Pulje til grøn omstilling af færger
- Havne- og fiskeripulje
- Grøn buspulje til regionale busser og øer
- Pulje til fremme af cykelparkering i forbindelse med kollektiv trafik
- Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik
- Pulje til fremme for veteranogskørsel
- Pulje til busfremkommelighed
- Pulje til supercykelstier og cykelparkering
- Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder
- Fremkommelighedspuljen

Trafikstyrelsen har yderligere administreret 'Pulje til fremme af energieffektive transportløsninger' og 'Passagerpuljen'. Alle projekter i de to puljer er afsluttet.

Der er i perioden fra 2009 til 2021 givet tilsagn til 508 projekter om støtte for i alt 1,6 mia. kr. Af de 508 projekter, der har fået tilsagn, er godt 400 projekter afsluttet. Med krav om medfinansiering til projekterne bliver den samlede investering ca. 2,5 mia. kr.

Der er løbende projekter, der er blevet annulleret, eller projekter der er blevet billigere end det tildelte tilsagnsbeløb. Det samlede beløb varierer derfor hvert år. De ubrugte midler bliver tilbageført til Finansloven og forhandles på ny.

I 2021 er der udmøntet to puljer:

- Havne- og fiskeripulje
- Pulje til grøn omstilling af færger

De to puljer har begge til formål at nedbringe CO₂ og øvrige emissioner og dermed støtte den grønne omstilling. Havne- og fiskeripuljen har også til formål at sikre videreudviklingen af fiskerierhvervet samt forbedre affaldshåndtering, hvor der er fokus på at genanvende affaldet.

Flere af puljerne har fokus på at reducere udledningen af CO₂ i den kollektive trafik fx ved at omstille busser til elbusser. Andre puljer har fokus på at forbedre den kollektive trafik ved fx at skabe bedre fremkommelighed og mere fokus på passagerernes behov, samt at forbedre sammenhængen mellem kollektiv trafik og cykler, fx bedre supercykelstier og bedre parkeringsforhold ved stationer.

Målsætningen med puljerne er, at de skal udmønte sig i konkrete tiltag, der fx kan:

- Fremme busser, færger og havne, der reducerer udledningen af CO₂
- Gøre den kollektive trafik til et bedre alternativ til privatbilismen
- Forbedre den kollektive trafik for passagererne i hele Danmark
- Tiltrække flere passagerer
- Fremme integrationen mellem cykling og kollektiv trafik

Det er 12 år siden, at de første puljer blev vedtaget, og for at styrke viden om sektoren og projekternes effekter udarbejder Trafikstyrelsen hvert år en årsrapport over puljerne. Derudover indsamler Trafikstyrelsen erfaringer og viden fra de projekter, der er afsluttet, samt tager på inspektionsture. Grundet Covid-19 er der ikke gennemført inspektionsture i 2021.

Trafikstyrelsen har udarbejdet flere evalueringer af puljerne, som kort er nævnt under de enkelte afsnit.

Denne årsrapport er en oversigt over puljernes formål, eksempler på støttede projekter samt over antallet af afsluttede projekter. Ønskes en mere dybdegående læsning af projekternes effekter, henvises der til de nævnte evalueringsrapporter, som kan findes på Trafikstyrelsens hjemmeside, www.trafikstyrelsen.dk

God læselyst!

Christian Vesterager

Vicedirektør

Udover de 10 puljer, hvor der kan ansøges om tilskud, yder Trafikstyrelsen tilskud til andre formål f.eks. for at afbøde effekten af COVID-19. Disse er:

- Gratis indenrigsfærger for gående og cyklister
- Rejsepas i skolernes sommerferie
- Covid-19 kompensation til trafikskaberne

Forsidebillede viser cyklister samt gående, der venter på at komme ombord på færgen Thyborøn-Agger. Færgeruten fik støtte af Trafikstyrelsen i 2021, til at gående, cyklister samt biler med handicapparkeringskort kunne komme gratis med færgen i udvalgte perioder i sommerhalvåret.

Denne årsrapport vedrører alene de 10 tilskudspuljer.

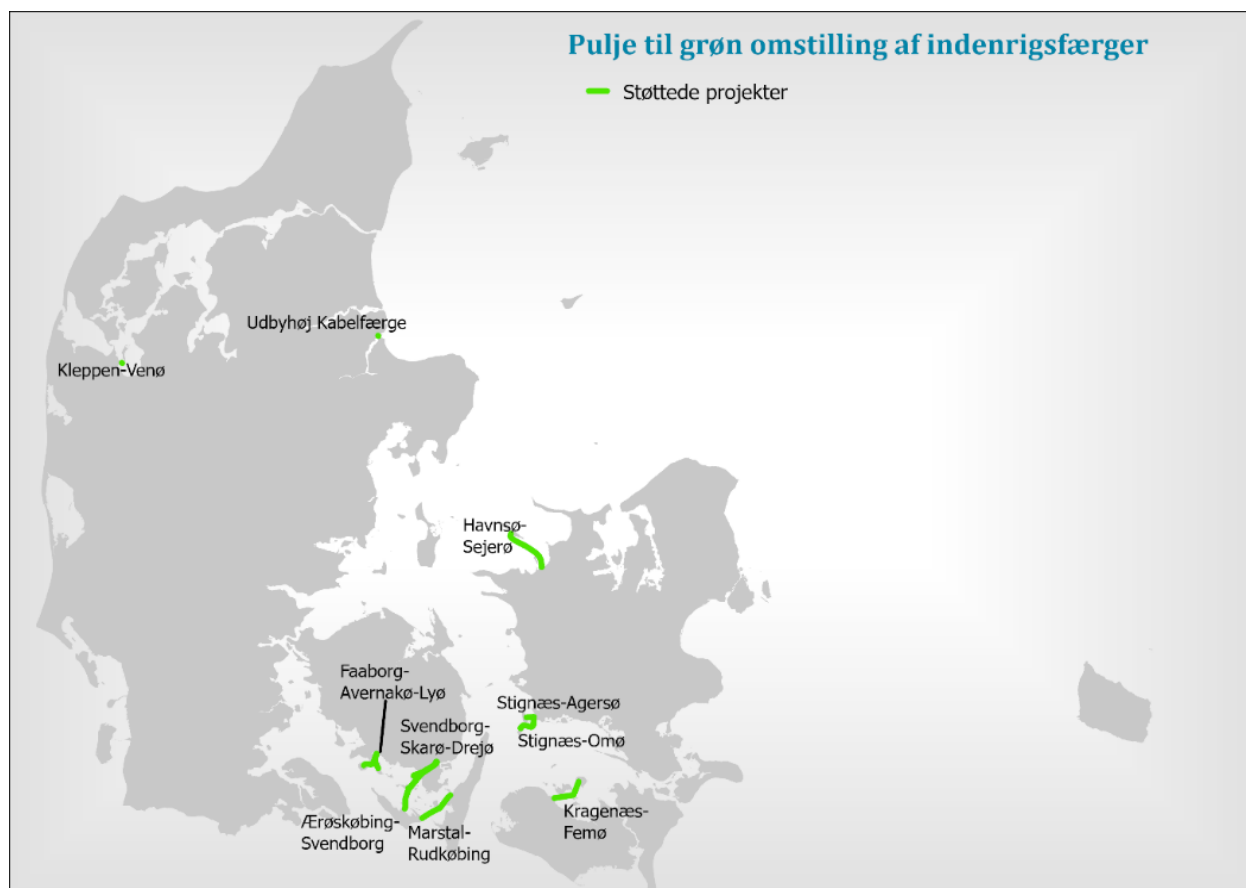
Pulje til grøn omstilling af færger

Der blev afsat 233 mio. kr.¹ til udmøntning af puljen i 2021, heraf 148 mio. kr. til kommunalt drevne indenrigsfærger, og 85 mio. kr. til både kommunalt og kommercielt drevne indenrigsfærger. Der var krav om medfinansiering på minimum 75%. Puljen blev delvist finansieret af midler fra EU's genopretningsfond.

Formålet med puljen var at understøtte initiativer, der kan bidrage til den grønne omstilling af transportsektoren, fx el-færger, udbredelse af ladeinfrastruktur, omstilling af den tunge transport m.v.

Trafikstyrelsen modtog 32 ansøgninger på 851,5 mio. kr. til en samlet projektsum på 3.579,4 mio. kr. 10 projekter fik tilsagn om støtte og alle puljens midler blev tildelt. Der er endnu ingen projekter, der er afsluttet.

De projekter, der har fået tilsagn, omhandler nye el-færger på en række indenrigsfærger samt retrofit af dieselfærger til el-færger og er fordelt geografisk over hele landet, hvilket ses på følgende kort:

¹ Beløbet er inklusivt administrationsbidrag til Trafikstyrelsen

Nedenstående tabel giver et overblik over de projekter, der har opnået tilsagn i 2021.

Ansøger	Titel	Tilsagn (i kr.)
ÆrøXpressen A/S	ÆrøXpressen, en 100% emissionsfri færge drevet af grøn strøm	7.483.375
Randers Kommune	Grønt retrofit af Udbyhøj Kabelfærge	1.000.000
Venø Færefart	Grøn omstilling af færger	3.068.250
Faaborg-Midtfyn Kommune	Ansøgning fra pulje til grøn omstilling af færger	24.577.750
Svendborg Kommune	Grøn færgedrift mellem Svendborg, Skarø og Drejø - Ny Højestene	25.409.000
Lolland Kommune	Færger i fremtiden i Lolland Kommune	26.711.250
Kalundborg Kommune	Grøn færgedrift til Sejerø og Nekselø	36.096.000
Ærø Kommune	Elektriske færger på ruten Ærøskøbing-Svendborg	71.629.000
Slagelse Kommune	Retrofit til elfærge	5.950.000
Slagelse Kommune	Grøn færgedrift til Omø	28.740.750
Total		230.665.375

Billede: Elfærgen 'Ellen' er en elektrisk drevet færge mellem Søby på Ærø og Fynshav på Als.

Havne- og fiskeripuljen

På Finansloven 2021 blev Havne- og fiskeripuljen etableret. Der blev afsat 25 mio. kr. til én ansøgningsrunde i 2021, med krav om medfinansiering på minimum 50 %.

De danske havne har sat som mål at blive CO₂-neutrale i 2030, samtidig med at 90 % af alt affald i havnene skal genanvendes. For at understøtte indsatsen inden for omstilling og udviklingen indenfor fiskerierhvervet samt sikre bedre affaldshåndtering, er puljen oprettet, hvor der kan søges til projekter vedr. grøn omstilling og udvikling.

Trafikstyrelsen modtog 11 ansøgninger for i alt 29,8 mio. kr. til en samlet projektsum på 70,8 mio. kr. 10 projekter fik tilsagn om støtte for i alt 24,7 mio. kr. Ingen projekter er afrapporteret.

De projekter der har fået tilsagn omhandler eks. landstrømsanlæg i bl.a. Kolding, Hanstholm og Esbjerg, en forbedret anløbsbro i Gedser samt forbedret affaldshåndtering i en række havne.

Projekter er som det ses på kortet geografisk fordelt over det meste af landet.

Nedenstående tabel giver et overblik over de projekter, der har opnået tilsagn i 2021.

Ansøger	Titel	Tilskud (kr.)
Kolding Havn	Intelligent landstrøm	7.200.000
Hanstholm Havn	Intelligent styring af energiforbrug i kølehaller og serviceydelser	576.800
Hanstholm Havn	Landstrømsanlæg til forsyning og servicering af industri- og konsumfartøjer	703.150
Hanstholm Havn (med Hirtshals og Thyborøn)	Kildesorteret affald med genanvendelses formål	3.221.872
Grenaa Havn	Stærk grøn omstilling - løftestang for udvikling	3.849.100
Den Kommunale Selvstyrehavn Esbjerg Havn	Landstrøm, bedre affaldshåndtering og cirkulær økonomi på Esbjerg Havn	1.325.000
Hvide Sande Havn	Operation & Maintenance Center for offshore vind operationer i Hvide Sande Havn	5.125.000
Randers Havn	Etablering af energibesparende belysning på Randers Havn	1.000.000
Guldborgsund Kommune	Opgradering af anløbsbro i Gedser Fiskerihavn	725.000
Næstved Havn	Næstved havn - et grønt knudepunkt for fremtiden	1.024.068
Total		24.749.990

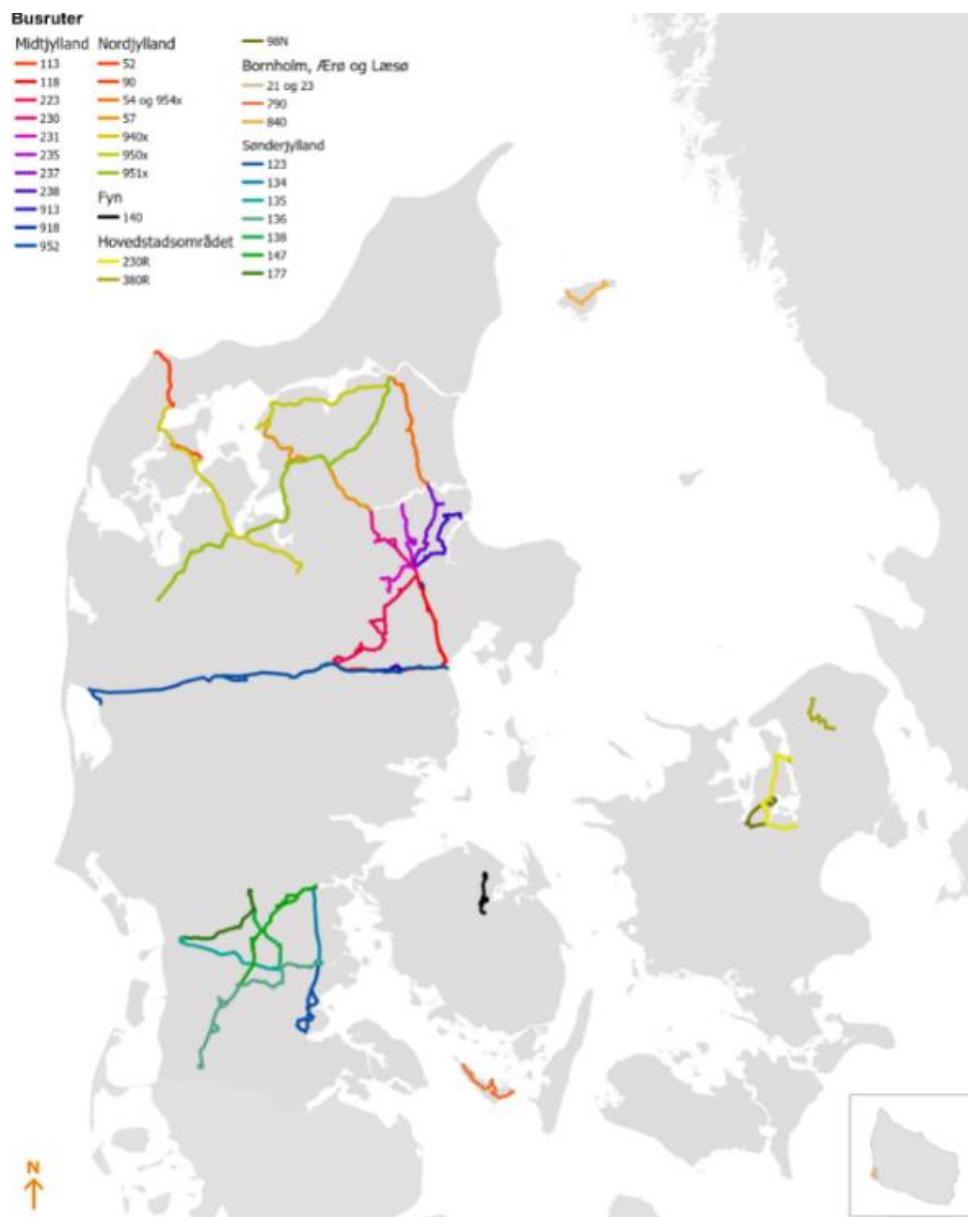

Grøn buspulje til regionale busser og øer

På finansloven 2020 blev 'Grøn buspulje til regionale busser og øer' vedtaget med henblik på at understøtte og accelerere omstillingen frem mod grønne busser. Der blev afsat 75 mio. kr. til én ansøgningsrunde i 2020, med krav om medfinansiering på minimum 25 %.

Trafikstyrelsen modtog 12 ansøgninger på i alt 134,4 mio. kr. til en samlet projektsum på 179,2 mio. kr. 10 projekter fik tilsagn om støtte og alle puljens midler blev tildelt. Efter udmøntningen har Ærø Kommune trukket sin ansøgning tilbage, hvorfor der ender med at være udisponerede midler i puljen.

Nedenstående kort viser den geografiske fordeling af de projekter, der fik tilsagn om støtte.

Formålet med den grønne buspulje var at yde tilskud til merudgiften ved omstilling til grønne regionale busruter samt grøn buskørsel på øer. Grøn buskørsel er kendetegnet ved, at busserne kører på alternative drivmidler, som reducerer udledningen af CO₂ ift. traditionel diesel. Det kan eksempelvis være el, brint, biodiesel og biogas.

De projekter, der fik tilsagn om støtte, spænder vidt i omfang, drivmiddel og geografi. Der er således projekter med elbusser på Fyn og Bornholm, projekter med emissionsfrie busser på Læsø og på Sjælland, samt projekter med HVO-busser i Syd- og Sønderjylland, Midtjylland og Nordjylland. De emissionsfrie busser er kendetegnet ved, at drivmidlet ikke var fastlagt på ansøgningstidspunktet, men der var dog krav om emissionsfrie busser som f.eks. brint eller el.

Billede: Elbus – linje 201A Roskilde

Pulje til fremme af cykelparkering i forbindelse med kollektiv trafik

På finansloven 2020 blev der afsat 50 mio. kr. til fremme af cykelparkeringsfaciliteterne ved stationer og langs letbaner for at fremme integrationen mellem den kollektive trafik og cykling. Puljen havde et krav om medfinansiering på 50 %.

Trafikstyrelsen modtog 33 ansøgninger, svarende til ca. 28,5 mio. kr. I alt blev der udmøntet 27 mio. kr.

Projekterne er geografisk fordelt som følgende:

Formålet med puljen var at forbedre eksisterende, samt etablere nye cykelparkeringspladser ved jernbanestationer, herunder lokalbaner, samt ved metro- og letbanestationer. Der blev bl.a. tildelt midler til cykelparkering til el- og ladcykler ved Roskilde Station, cykelparkering langs lokalbanelinjen Lille Nord og opgradering af cykelparkering ved flere stationer rundt om i landet.

Afsluttede projekter

Der var ansøgningsfrist for puljen i 2020 og der er indtil videre tre afsluttede projekter. Der er bl.a. etableret bedre og flere cykelparkeringspladser på Hellerup Station, hvilket har forøget kapaciteten og forbedret cykelparkeringsforholdene. Endvidere er cykelparkeringspladserne placeret mellem stationen og supercykelstien, hvilket giver et naturligt flow for cyklisterne, der skal skifte til bus eller tog.

Desuden er cykelparkeringspladserne på Jægersborg Station blevet overdækket og der er sat lys op, så der er mere trygt for cyklisterne, når de parkerer deres cykler. Der er på begge stationer også lavet cykelparkeringspladser til ladcykler, så de kan blive låst mere hensigtsmæssigt og dermed er bedre sikret mod tyveri.

Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik

I 2017 blev der afsat midler til en ny investeringspulje til udmøntning i 2017 og 2018. Puljen er en del af aftalen om 'Bedre og billigere kollektiv trafik'. Puljen lød på i alt 395 mio. kr., med krav om medfinansiering på minimum 50 %. Trafikstyrelsen modtog 32 ansøgninger på i alt 392 mio. kr. Der er udmøntet 355,4 mio. kr. til i alt 22 projekter.

Puljens formål er 3-delt. Der var dels sat 250 mio. kr. af til +BUS i Aalborg Kommune. Dernæst kunne der søges støtte til forbedrede buslinjer i hovedstadsområdet. Endeligt kunne der søges om støtte til investeringer i pendlerbusser, busfremkommelighed, BRT-løsninger, fremme af elbusser, samt bedre trafikinformation ved større stationer.

Ambitionen for +BUS i Aalborg projektet er at skabe et højklasset kollektiv BRT-system, der er i stand til at generere de samme trafikale og byudviklingsrelaterede fordele, som kendes fra letbane-projekter. BRT er bl.a. kendetegnet ved:

- Eget bustracé
- Høj rejsehastighed
- Høj frekvens og god komfort

Projekterne er geografisk fordelt som følgende:

Afsluttede projekter

Effekterne af projekterne er bl.a. forbedret fremkommelighed for busser, fx ved etablering af BRT og busbaner, hvilket gør den kollektive trafik mere attraktiv, idet rejsetiden forkortes.

Der er indtil nu afsluttet 7 projekter. Der er bl.a. etableret busbaner på Herlev Hovedgade op mod krydset mod Herlev Ringvej (Ring 3) med gatingsignaler for bustrafikken, hvilket skal forbedre busfremkommeligheden, når letbanen på Ring 3 etableres i 2025.

Desuden har busserne på Århusvej i Randers har fået forbedret fremkommeligheden ved en ændring i de signalregulerede kryds, samt ved en forlængelse af en svingbane samt etableringen af en dedikeret busbane.

Billede: Bus på busbane i Herlev

Pulje til fremme af veterantogskørsel

Som led i den politiske aftale fra 26. august 2016 om midler til vejprojekter ved Haderup og Ribe mv. blev der afsat en pulje på 10,1 mio. kr. til fremme af veterantogskørsel. Trafikstyrelsen modtog 23 ansøgninger på i alt ca. 35 mio. kr. 10 projekter fik tilsagn om støtte på i alt 10,1 mio. kr.

Projekterne er geografisk fordelt som følgende:

Afsluttede projekter

Ni ud af de ti projekter er afsluttet og Mariager-Handest Veteranjernbane har bl.a. fået skiftet 3.000 sveller på en længere strækning. Udskiftningen af sveller gør, at strækningen fortsat kan anvendes til kørsel med veterantog.

Endvidere har Østsjællandske Pendlerklub fået etableret en hal, hvor vedligeholdelse og restaurering af klubbens veterantog kan foregå. Hallen forøger materiellets levetid, idet rammerne for vedligeholdelse og opbevaring af materiellet forbedres.

Pulje til busfremkommelighed

I 'Aftale om Metro, letbane, nærbane og cykler' fra den 12. juni 2014 blev der afsat 50 mio. kr. til en ny Busfremkommelighedspulje, med krav om medfinansiering på minimum 50 %. Trafikstyrelsen modtog 32 ansøgninger på i alt 105 mio. kr. Der er givet tilsagn om støtte til 18 projekter og der blev udmøntet 50 mio. kr.

Formålet med puljen var at øge bussernes fremkommelighed og dermed reducere deres køretid i de større byer. Ved at forbedre fremkommeligheden og gøre rejsetiden kortere for passagererne, gøres busserne mere attraktive for passagererne. Effekterne af projekterne er, at busserne tiltrækker flere passagerer, idet rejsetiden forkortes og regulariteten forbedres.

Projekterne er geografisk fordelt som følgende:

Afsluttede projekter

De afsluttede projekter vedrører bl.a. ombygning af kryds med henblik på forbedret busfremkommelighed, opgradering af stoppesteder samt etablering af busbaner. Fra puljen er der bl.a. tildelt støtte til en række tiltag på A-buslinjer i hovedstadsområdet med stort passagergrundlag. Trafikselskabet Movia har fået støtte til regional busfremkommelighed på flere S-bus-linjer i hovedstadsområdet, og blandt andre Silkeborg Kommune har fået støtte til etablering af en busbane igennem midtbyen.

Indtil videre er 16 projekter blevet afsluttet. Buslinjen 6A i København har opnået en bedre fremkommelighed, idet der er foretaget vejændringer og tilpasning af signalanlæg. Disse tiltag har gjort, at bussen kommer hurtigere frem.

Desuden er der etableret GPS-baseret busprioritering for busserne på Vestre Ringgade og Sdr. Ringvej i Slagelse.

Pulje til supercykelstier og cykelparkering

Puljen til supercykelstier og cykelparkering blev etableret i 'Aftale om Metro, letbane, nærbane og cykler' fra 12. juni 2014. Der blev afsat 180 mio. kr. til supercykelstier og cykelparkering, med en medfinansiering på minimum 60 %. Vejdirektoratet administrerer den del af puljen, der vedrører supercykelstier, mens Trafikstyrelsen administrerer den del, der vedrører cykelparkering.

Trafikstyrelsen modtog 29 ansøgninger på i alt 68 mio. kr. 17 projekter har fået støtte i puljens to ansøgningsrunder og der er i alt udmøntet 41,3 mio. kr. Ved tildeling af midlerne fra puljen blev der lagt vægt på, at projekterne forbedrer cykelparkeringsforholdene, og at de er med til at styrke integrationen mellem den kollektive trafik og cykling.

Formålet med puljen var at forøge kapaciteten og forbedre cykelparkeringsforholdene i større byer, samt at integrationen mellem den kollektive trafik og cykling blev styrket.

I puljen kunne der fx søges om tilskud til cykelparkering ved kollektive trafikknudepunkter, hvorved vilkårene for rejser, der kombinerer cykling og kollektiv trafik, forbedres. Cykelparkering i forbindelse med trafikknudepunkter styrker rammerne for både cykling og den kollektive trafik.

Projekterne omhandlende cykelparkering er geografisk fordelt som følgende:

Afsluttede projekter

Effekterne af projekterne er bl.a. bedre forhold for cyklerne, fx parkeringspladser der er placeret tæt på stationerne og som bidrager til tryghed, ved at der er lys, overdækning og generelt et imødekommende miljø.

Der er i alt 14 afsluttede projekter. Af afsluttede projekter er bl.a. forbedret cykelparkering i Aalborg midtby på udvalgte steder. Der har været fokus på bedre parkeringsforhold for cykler ved bl.a. knudepunkter, for at gavne kombinationsrejser mellem cykel og kollektiv transport. Frederiksberg Kommunes projekt havde til formål at forbedre cyklisternes forhold på Solbjerg Plads og CBS Campus ved at etablere 600 ekstra cykelparkeringspladser. Yderligere har cykelparkering understøttet bedre muligheder for ophold og rekreativ udnyttelse af Solbjerg Plads.

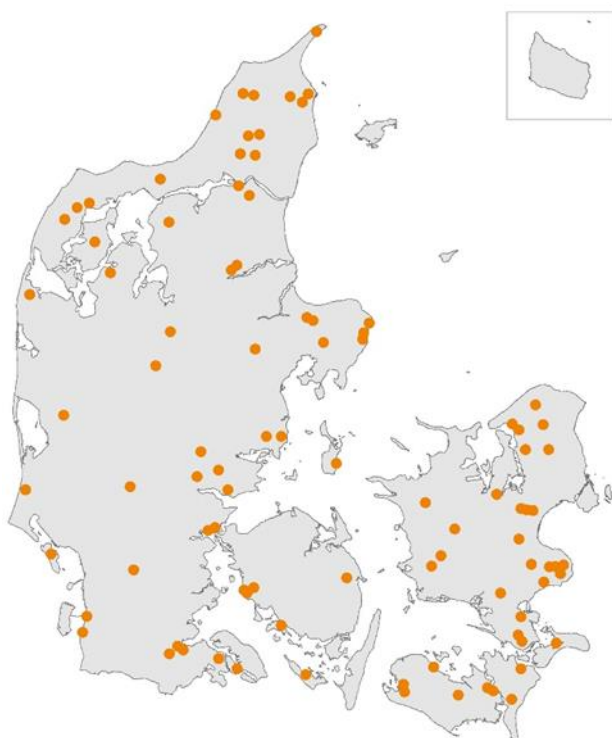
Billede: Cykelparkering ved CBS Frederiksberg (Solbjerg Plads)

Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder

Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder blev vedtaget i aftalen om 'Takstnedsættelser og investeringer til forbedring af den kollektive trafik' fra juni 2012. I puljen blev der oprindeligt afsat 57 mio. kr. pr. år i perioden 2013-2017. Puljen blev herefter forlænget med en ekstra ansøgningsrunde i 2018, hvor der var afsat 31 mio. kr. Der blev i alt afsat 316 mio. kr. til forbedring af den kollektive trafik i yderområderne, med krav om medfinansiering på minimum 50 %.

Trafikstyrelsen har modtaget 169 ansøgninger til de 6 ansøgningsrunder på i alt 339 mio. kr. I alt har 91 projekter fået støtte og der er udmøntet 195,4 mio. kr. Det er således ikke alle midler, der er udmøntet.

Projekterne er geografisk fordelt som følgende:

Afsluttede projekter

Projekterne spænder fra forsøg med nye ruter til forbedret rejseinformation, men har det til fælles, at de styrker den kollektive trafik i yderområderne.

Indtil videre er 62 projekter afsluttet. Projekterne, der har fået støtte fra puljen, har været af forskellig karakter og kan primært inddeles i tre kategorier:

- Investeringer i infrastruktur
- Driftsstøtte
- Innovative tiltag

Investering i infrastruktur

De projekter der har opnået støtte til investeringer i infrastrukturen, omfatter typisk bedre trafikinformation på stationerne, ombygning af en stationsforplads eller et stoppested eller anlæg af en buslomme. Projekterne har til formål at gøre brugeroplevelsen for de nuværende passagerer bedre samt tiltrække nye passagerer. Fx vil kortere rejsetid gavne passagererne, som kommer hurtigere frem, mens kortere skiftetid mellem bus og tog vil øge passagerens oplevelse af sammenhæng i den kollektive trafik. Effekterne er bl.a. bedre sammenhæng mellem transportformer, idet knudepunkter og stationsforpladser ombygges, bedre information til passagererne, ved opgradering af eksisterende stoppesteder samt trafikinformation.

Driftsstøtte

De projekter der har opnået driftsstøtte, har til formål at oprette eller opretholde busdrift i tyndere befolkede områder og dermed både give borgerne i området et tilbud om kollektiv trafik samt afprøve, om der er grundlag for at opretholde busdrift.

Der er således oprettet en del nye ruter i yderområder. Der er ofte tale om transport mellem nogle landområder og hovedbyen i området med henblik på bedre mulighed for at komme i skole, på arbejde eller til indkøbsfaciliteter. Nogle kommuner satser på traditionel busdrift, mens andre satser på flexkurskørsel, hvor bussen kører efter behov.

Erfaringerne fra driftsprojekter viser, at et lokalt ønske om at få åbnet en busrute ikke automatisk fører til, at bussen benyttes af mange, når først den kører. Nogle ruter, som er åbnet med støtte fra puljen, har haft et pænt passagertal; andre ruter har stort set ikke været brugt.

Traditionel busdrift er ikke altid løsningen i områder med spredt bebyggelse, og flere kommuner har erstattet den almindelige bus med flexkurskørsel, hvor borgeren kan ringe efter bussen, når der er et behov. Erfaringer fra projekter har vist, at selvom flextrafik kan være en optimal løsning for borgere i tyndt befolkede områder, kan det også være en forholdsvis dyr løsning for kommunen.

Innovative tiltag

De projekter der har opnået støtte til at afprøve innovative tiltag, har givet mulighed for at tænke 'ud af boksen', dvs. at andre løsninger end den traditionelle kollektive trafik kan afprøves, fx en minibus, delebil eller noget helt tredje. Ved at tænke 'ud af boksen', kan den kollektive trafik tilpasses de lokale behov og økonomiske muligheder. Fokus i disse projekter har bl.a. været, hvordan den kollektive trafik i yderområderne kan gøres mere fleksibel at sikre en sammenhængende rejse og bedre mobilitet for borgerne i yderområderne.

Projekterne, som har afprøvet innovative tiltag, kan opdeles i mindre og større projekter.

De mindre projekter er blandt andet analyser, der via borgerinddragelse undersøger, hvordan den kollektive trafik i yderområder kan gøres mere fleksibel og dermed tilpasse sig de transportbehov, der er i yderområderne. Analyseprojekterne forbedrer i sig selv ikke den kollektive trafik i yderområderne, men kan bruges som grundlag for senere forbedringer.

Nogle større projekter har fokus på den sammenhængende rejse, også for borgere som ikke bor tæt på kollektiv trafik, bl.a. har FlexDanmark med deres projekt fået integreret flextrafik i rejseplanen, hvor kunden kan se hele sin rejse og pris på den ønskede rejse. I de tyndt befolkede områder fungerer flextrafikken som supplement til den traditionelle kollektive trafik. Dette fokus på den sammenhængende rejse giver borgerne en bedre oplevelse, hvilket er med til, at kunderne får en bedre helhedsoplevelse.

Puljen har givet mulighed for at eksperimentere med forskellige koncepter og tiltag, som der ellers ofte er en begrænset økonomi til i den daglige drift. Det har givet mulighed for at tilpasse den kollektive trafik disse behov.

Evaluering

I 2019 offentliggjorde Trafikstyrelsen en større analyse af kollektiv trafik i yderområder. Analysen viste, at en kombination af store afstande, lav befolkningstæthed og forholdsvis mange personbiler betyder, at konventionel busdrift har svære vilkår, og i nogle tilfælde ikke længere er den oplagte løsning. Mulighederne for væsentligt at forbedre den kollektive transport i yderområderne inden for de givne rammer er ifølge analysen begrænsede.

Tidligere har Trafikstyrelsen offentliggjort en evaluering af Pulje til forbedring af den kollektive trafik. Evalueringen konkluderede bl.a. at for at den kollektive trafik kan blive et alternativ til privatbilismen i de tyndt befolkede områder, skal den være attraktiv. Og da der ofte ikke er passagergrundlag til traditionelle busruter i yderområderne, skal der derfor tænkes i andre løsninger.

Evalueringerne af puljen kan findes på Trafikstyrelsens hjemmeside.

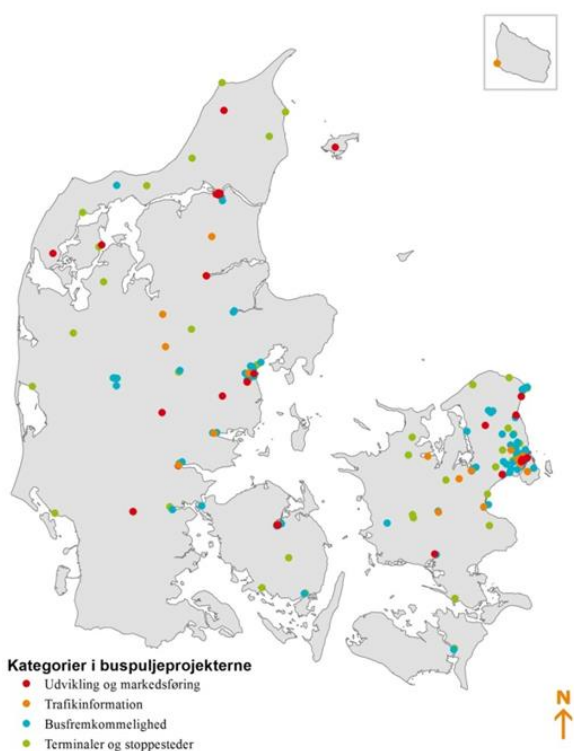
Fremkommeligheds- og Passagerpuljen

Som led i trafikforliget 'Aftale om en grøn transportpolitik' af 29. januar 2009 blev der etableret to puljer til at forbedre den kollektive bustrafik. Til fremkommelighedspuljen blev der afsat 1 mia. kr. med krav om medfinansiering på minimum 50 %. Til Passagerpuljen blev der afsat 300 mio. kr., uden krav om medfinansiering.

Midlerne fra Fremkommeligheds- og Passagerpuljen er uddelt i forbindelse med de planlagte ansøgningsrunder. Der var i alt 6 ansøgningsrunder for Passagerpuljen i perioden 2009-2011, mens der var 7 ansøgningsrunder for Fremkommelighedspuljen i perioden 2009-2013. Trafikstyrelsen har i perioden modtaget 337 ansøgninger på i alt 990 mio. kr.

Der er i løbet af de to puljers levetid meddelt tilsagn om støtte til i alt 235 projekter, og størstedelen af disse projekter er nu afsluttede. Fra Fremkommelighedspuljen er der meddelt tilsagn om projektstøtte for i alt 468 mio. kr. Fra Passagerpuljen er der meddelt tilsagn om støtte for 194 mio. kr. I alt er der udmøntet 662 mio. kr.

Projekterne er geografisk fordelt som følgende:

Afsluttede projekter

Fremkommelighedspuljen støtter projekter, der gør den kollektive bustrafik mere konkurrencedygtig og attraktiv ved at øge bussernes fremkommelighed og forbedre sammenhængen og skiftet mellem

transportmidler. Passagerpuljens projekter er alle afsluttede og puljen støttede idéer og ordninger, der skaber en generel forbedring af tilbuddet til passagerer, og derigennem tiltrækker flere passagerer til den kollektive bustrafik.

Indtil videre er 233 af de støttede projekter blevet gennemført. Tiltagene samt effekterne har været af forskellig karakter.

Busbaner, signalprioritering og fremrykkede stoppesteder er i dag almindelige i de danske byer og er i mange tilfælde synlige resultater af Fremkommelighedspuljen. Ved bedre busfremkommelighed er det ikke nødvendigvis kun busserne og dermed buspassagererne, der kommer hurtigere frem, men også trafikken, der generelt glider bedre. Der er også indført signalprioritering flere steder i landet, hvilket gør, at bussen får et mere grønt flow. Etablering af busbaner og signalregulering har gjort busdriften mere effektiv og bussen mere attraktiv, idet busserne kommer hurtigere frem og har en højere regularitet.

Gode forhold i forbindelse med skift mellem transportmidler er vigtige for at skabe en sammenhængende rejse for passagererne. En del projekter har derfor haft fokus på ombygning af terminaler og stoppesteder i hele landet med henblik på at forbedre sammenhængen mellem transportmidlerne. Det viser sig, at ombygninger af terminaler og stoppesteder giver bedre passagertilfredshed, idet passagererne oplever et nemmere skift mellem transportmidler.

Evaluering

I 2016 offentliggjorde Trafikstyrelsen en effektevaluering af Fremkommeligheds- og Passagerpuljen. Evalueringen viste, hvordan puljerne har været med til at gøre den kollektive trafik mere attraktiv. Projekterne har forbedret bussernes fremkommelighed, samt skabt mere fokus på at forbedre passagerernes oplevelse af den kollektive trafik.

Generelt viste evalueringen, at projekternes tiltag på kort sigt har kunnet forbedre det kollektive trafikprodukt med bedre fremkommelighed for busserne og bedre service for passagererne, med en øget passagertilfredshed til følge.

Billede: Buslinje 143 mod Vallensbæk

Forsøgspuljen for mere energieffektive transportløsninger

Pulje til fremme af energieffektive transportløsninger er etableret som led i aftalen om 'En grøn transportpolitik' fra januar 2009. Der blev afsat 200 mio. kr. til puljen, og Trafikstyrelsen modtog 62 ansøgninger. 57 projekter har modtaget støtte, og der er i alt udmøntet 153 mio. kr.

Formålet med puljen er at støtte forsøgsprojekter, der udvikler eller afprøver mere energieffektive transportløsninger, og puljen skal dermed bidrage til en reduktion af CO₂-udledningen fra transporten.

Der er ydet støtte fra puljen til en bred vifte af projekter, fx udvikling af nye energieffektive transportteknologier, afprøvning af køretøjer, som benytter alternative drivmidler, og projekter, der bidrager til en mere energieffektiv transportadfærd.

Afsluttede projekter

Alle 57 projekter er afsluttet. Projekterne har på hver deres måde bidraget til at reducere CO₂-udledningen fra transporten. Dels direkte, fx ved at udskifte køretøjer med nye, som udnytter renere teknologier, og dels indirekte ved fx at opnå erfaringer med løsninger, der på længere sigt vil kunne implementeres.

Et af de sidste afsluttede projekter, var Københavns Kommunes E-bus. Her har kommunen indsat to elbusser på linje 3A.

Billede: El-bus ved Nordhavn Station.

